گازیته‌نك بهاسی:
برسنه‌اوچون (۳) صوم، آلتی آی اوچون (۲) صوم، اوچ آی اوچون (۱) صوملر
اداره‌سی پچان بازارنده (سرای) مسافرخانه‌سنده ۱ نچی نومره‌ده‌در.
محرر رینی هرکون کوندز ساعت (۱۱) ده اداره‌ده کورمك ممکندر.
محرر وناشر: احمد هادی مقصودی.
سرکاتب ومدیر: علی‌اصغر کمال‌الدینف.

یولدز

ГАЗЕТА
„ЮЛДУЗЪ“
Цѣна 3 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань, номера «Сарай» № 1.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction
„Juldиz“,
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.

تکراری موجب اولمایان مقاله‌لر ممنونیت ایله قبول ایدلورلر. درج ایدلمه‌ین مقاله‌لر حقنده جواب ویرلمز واشتکا قبول ایدلمز.

بر نسخه‌سی (۵) تیینلر. هفته‌ده اوچ مرتبه چغاچق ادبی، فنی، معاشی وسیاسی جریده‌ء ترکیه‌در. اون نسخه‌سی (۳۰) تیینلر

۱۹۰۶ سنه ۱ نچی اوکتابرده آچلدی

صباح کتبخانه‌سی

قزانده پچان بازارنده „بلغار“ نومرلری یورطنده
کتبخانه‌مزده صاتولمقده اولان کتابلر:

عبدالقیوم عبدالنصیر اوغلی‌نك تألیفاتندن

لهجهٔ تاتاری

تاتار لسانده موجود الفاظنك هر بریسی حروف ترتیبی اوزره اوز مقامنده ذکر ایدیلوب مرادفلری ایله تفسیر ایدلمشدر. بهاسی ۸۰ تین. پوچطه مصارفی آلوچیدن.

مفصل اسامی کتب، هر کمگه بلا بدل یباریلور.

تیلیگرام وخط ایچون آدرس: Казань, книгоиздательство „Сабахъ“

یولدز

یولدز گازیته‌سینه کیله‌چك ۱۹۰۷ نچی سنه اوچون مشتری دفتری آچلدی. بر سنه‌لك حقی (٤) صوم، آلتی آیلغی (۲) صوم، اوچ آیلغی (۱) صوم اولاچقدر.

هر آی باشندن مشتری قبول ایدلور. اوچ آیدن کیملك مشتری قبول ایدلمیه‌چکدر.

حاضردن یللق آقچه‌سینی توله‌ب یازلغان مشتریلرگه یولدزنك محرر ثانیسی (علی اصغر کمال) افندی اداره‌سنده آیده بر مقدارنده نشر قیلناچق (یاشن) اسمنده کولکی ومطایبه ژورنالی بوش یوللاناچقدر.

آدریسلر حاضرله‌و سببلی یولدزنك طابشرلووی کیچکمه‌سون اوچون گازیته آلاچقلرینی اداره گه تیزدن خبر بیرولرینی محترم مشتریلرمزدن جدی صورتده رجا ایده‌مز.

یولدز کیله‌چك ۱۹۰۷ نچی سنه‌ده چهارشنبه جمعه ویکشنبه کونلرنده هر هفته‌ده اوچ مرتبه نشر قیلناچقدر.

یولدزنك پروگرامی بیك واسعدر وقت وزمانینه موافق روشده هر درلو اخبار ومعلوماتدن خبر ویره‌چکدر.

خصوصا اهل اسلامغه مناسبتی اولان خبرلرگه آیروچه دقت ایده‌چکدر.

جریده‌لرگه صیبارلق مقدارنده یولدزده هر وقت فنی مقاله‌لرده یازلاچقدر.

خصوصا فنی هنر وتجربه‌لرنك یاکالری دائما اخبار وبیان ایدیله‌چکدر.

هیئت اداره.

۱۰ نچی دیکابر، شهر قزان

تیلیگراف خبرینه قاراغانده لوندنده چغا طورغان طایمس گازیته‌سی بزنك باش وزیر اصطولیپین‌نی بیك ماقتیدر:

«اصطولیپین‌نك همت وغیرتی سایه‌سنده روسیه‌ده ریاکسیه ایله ریۋالوتسیه‌نك غوغاسی الی الابد قالمادی» دییور.

بوندن مراد نیدر عجبا؟

ریاکسیه‌سی بتدیمی، ریۋولوتسیه‌سی بتدیمی؟ یاکه بونلر اوزلری سلامت ایسه‌لرده، آرالرنده‌غی غوغا ونزاعغنه بتدیمی؟

روسیه‌ده ایسه، خلق بواوچ نرسه‌دن عاجزدر.

ریاکسیه یعنی ایسکی نظام طرفدارلرینك حرکت وممانعه‌لری‌ده باصلغانی یوقدر.

ریۋولوتسیه یعنی ایسکی اداره‌گه قارشی طوروده گرچه بر درجه باصلمش ایسه‌ده بتکانی یوقدر.

ایکی آراده نزاع وغوغا ایسه هر کون هر ساعت آدوم‌صاین ظاهر ونمایان اولمقده‌در.

طایمس گازیته‌سی ایسکی نظاملر طرفداری اولمق ایله مشهوردر. بلکه بولووینی تله‌گان اشینی توشنده کوروب بالفعل بولغانغه حمل قیلوب یازمشدر.

وزیرلرنی آلماشدروغه دائر.

گراف ۋیتتی‌نك یاکادن اوّلگی اورنینه قویولو خبری همیشه هوا یوزنده سیر ایدوب یورمکده‌در.

ایکی پارتیه آراسنده همیشه کوره‌شلر دوام ایتمکده‌در. ایسکیلك طرفنده بولغان پارتیه کنه‌ز ۋاسیلچیکفنی وزیر ایتوب قویو صددنده گراف ۋیتتی پارتیه‌سی ایسه ۋیتتی‌نی قویو نیتنده‌در. بونلرنك قایسی بولسه‌ده نهایت برسی غالب بولاچقدر.

اما نیچك بولسه‌ده اصتالیپین کابینیتینك ایسکیچه قالو احتمالی یوقدر.

هر ایکی تقدیرده‌ده اصتالیپین اورنینه باشقه‌بر کشی قویله‌چقدر. اصتالیپین کابینیتی اوشبو ایکی پارتیه‌نك بریسی داخلی سیاست اشلرنده غالب بولغانغه قدرگنه یاشی آلاچقدر.

اصتالیپیننك اوزینك امیدی آزدر. آنی اوگدن‌ده صولدن‌ده قسه‌لر. سرایلیلر طرفندنده آثار اول قدر مرحمتلر کورنمیدر. بوصوڭغی هفته‌ده اصتالیپیننك قیلغان معروضاتلریده بیك اول قدر التفات ایله قبول ایدلمه‌مشدر. هم آنك یورتکان تدبیرلریده سرایلیلرغه بیك اوخشاب بتمی ایمش.

یاپونیه‌نك رعایه‌سی.

«ناوی ۋریمه» گازیته‌سی یاپونلرنك بر آز رعایه قیلا باشلاغانلرینی هم بونلر برله عقد ایدچك معاهده‌لرنك تیز کوندن بیك استفاده‌لی روشده‌گنه تمام بولاچغینی سویله‌ب خلقنی طنچلاندرغه اجتهاد ایتمکده‌در.

فقط «استرانا» گازیته‌سی «ناۋی ۋریمه» نك بو سوزینه قارشی:

«بزده اشنك شولای «ناۋی ۋریمه» ایتکان روشده‌گنه بولوب اوزوب کیتووینی جانمز وتنمز ایله آرزو ایده‌مز. لکن آلایغنه اوزوب کیته آلور میکان، بیك اشانوب یتوب بولمیدر. اگرده یاپونلر اوزلرینك قارشیلرنده تمام حر بولغان خلقنی هم خلقنك انابتینی اوزلرینه تمام جلب ایتکان حاکملرنی کورسه‌لر، بلکه شولایده بولور ایدی. اول وقتده اوزینك قرق میلیونلی خلقی ایله‌گنه یوز قرق میلیونلی خلقنك آچووینی قابارتونی بلکه یاپونیه تله‌مس ایدی. اما یاپونلرنك قارشوسنده بوغاولانغان خلق، خوف اچنده‌گی مملکت، «روس خلقی سایوزی» اوزلرینك فوری طاوشلری ایله گنه طورمقده‌لردر.

آنك قاشنده هماننده برکره بیك تأثیرلی درس آلوب‌ده آڭلی آلماغان چیناونیکلر طورمقده‌در. آنك بیرگان درسلرینی همیشه آڭلاب یته آلماغاندن صوڭ نی‌وجه برله بزنك دیپلوماتلرمز یاپونلرنك قلبلرینه تأثیر ایته آلسونلر. یوقسه، مملکت اداره‌سینك حکمتلرینی‌ده تکرار یاپونیه‌دن اویرونه‌چکمیز؟» دیدر.

اتفاق اشلری.

نیژنی مجلسنده روسیه اهل اسلامی اوچون (اتفاق) اسمنده سیاسی بر پارتیه یاصارغه قرار ویرلمش ایدی. وبو پارتیه‌نی فعلیتکه چغارو وباشقه تدبیرلر منکور مجلسده صایلانمش باش اداره اعضالرینه طابشرلمش ایدی.

باش اداره اعضالری اوزلرینه طابشرلمش اشلرنك کوبسینی ادا قیلدیلر. موسکووا مجلسی حقنده اجمالا معلومات ویرمش ایدك.

اشلرینك جمله‌سندن بریسی اوله‌رق باش اداره سند دفترلری طبع ونشر ایتمش ایدی.

حاضرده تورلی طرفلردن اداره‌مزه اوشبو دفترلر ایله قیلناچق اش حقنده استفسار قیلالر.

بو دفترلرنك یولدز اداره‌سینه مناسبتلری یوقدر. شویله‌ایسه‌ده، یولدز اتفاق طرفداری بر گازیته اولدیغندن اتفاقنك احوالندن ومنکور دفترلرنك حالندن بر آز خبر بیرونی مناسب کوردك: حاضرده اتفاق مسلمین پارتیه‌سی رسمی (زاکونی) بر پارتیه بولو یولینه صالندی. اوشبو سنه مارتده جمعیتلر یاصاو حقنده اعلان قیلنغان نظام بوینچه اعلامنامه ونظامنامه‌سی (زاپاۋلینیه واوستاۋی) پیتربورغ گرادونا چالنیگینه ویرلدی. ویرلدکدن صوڭره ایکی هفته اچنده رد ایدلمه‌سه، جمعیت رسمی اولاچقدر. آندن صوڭره هر طرفده چلینلر جمع قیلا باشلامق ممکن اولاچقدر. جمعیتنك باش اداره‌سی رسمیندن صوڭره اوزینك

تعلیماتینی رسمی روشده نشر قیلور. یازلقان چلینلر هر شهر وطرفده شول تعلیمات بوینچه عمل وحرکت قیلورلر.

چلینلر جمع قیلمق اوچون حاضرلەنمش طالونلی دفترلر اهل اسلامی کوب اولان شهرلرگه تورلی طرفلرغه یوللاندی.

شول دفترلرنی آلغان کشیلر هر شهرده چلینلر جییارلر. دفتر یتیشمەسه، باش ادارەنڭ قزاندەغی فراکسیەسینه مراجعت قیلوب تکرار ایکنچی واوچنچی دفترلرنی آلدرورلر. بر شهر یا اویەزده قرق ایللی قدر چلین طوپلاندقدن صوڭره اوزلری مجلس یاصاب محلی مجلس (میستنی کامیتیت) اعضالری صایلارلر. محلی مجلسلر باش اداره ایله خبرلەشورلر.

چلین جییو دفتری ایله آقچه جیغان کشیلر آقچەلرینی باش ادارەنڭ موقت خزینەداری قزانده سلیمان آیطوف اسمینه یوللارلر.

اتفاقنڭ اوستاوی تیزدن ترجمه قیلنیاچقدر. هر شهردەگی کامیتیتلر انسلڭ تدبیر وحرکاتی شول اوستاو بوینچه اجرا قیلنور. چلین جیمق اوچون طاراتلمش دفترلرنڭ سندلری اوچەر لمیخەدر. دفترنڭ قریندەغی اوچنچی سند امضا قیلنوب چلین بولغان کشینڭ قولینه ویرلور. اورتانچی سند هر شهر وطرفنڭ اوز مجلسی ادارەسنده (میستنی کامیتیتده) جمع قیلنور.

دفترنڭ توبندەگی توب سند چلین جییوچی وکیل قولینده قالور. هر دفتر ایللی چلینلك ایتوب یاصالمشدر. بیلیتلری صاتلوب بتکان دفترلرنڭ توبدەگی سندلری طرتلش کوینچه باش ادارەگه یوللانور. ادارەلر قولنده قالاچق سندلرگه چلین بولغان کشینڭ اسم کنیه وفامیلیەسی هم مفصل آدریسی یازلمق تیپشلیدر.

بو دفترلر هر بری نومرولیدرلر. کملرگه قایسی نومرولی دفتر ویرلدیکی باش ادارەگه معلومدر.

تفتیش وحساب بیك دقت واعتبار ایله اجرا قیلنور.

اسلام عالمندن.

پینزا ولایتنده قزل بیسته اویزدنده بر صو بوینده طوغز آول واردر. (اللەغل، یڭونه، قش طورو، تنش) اسملیلری بو آولللرنڭ الوغلرندن صانالورلر. بعضلری اوچ دورت محلەلیدرلر. بو قریه اهالیسی سوداگیرلك ایله مشهوردرلر. ماڭوریەده سودا قیلوچی مسلمانلر اوشبولردر. بر خاربین شهرنده گنه ٢٥ مخازینلری وار ایمش. بو مخازینلر کچوك بر دکانلردن گنه عبارت دگلدرلر. کوبسی برر یارتیشار میلیون تجارت قیلمقدەدرلر.

بایلرینڭ همتلری سایەسنده بو آوللرنڭ هر برنده ایر بالالر اوچون‌ده قز بالالر اوچون‌ده مکتبلر صالنمش. معلم ومعلمەلر کیترتلمش. هر مکتبده ترتیبلی طریق ایله تعلیم قیلنمقدەدر.

روسچه اوقوتمق اوچون اوچیلیشچه لری یوقدر. بونی قبول ایتمەمشلر. شویله ایسەده هر سنه جای کوننده آولغه روس معلملرندن بریسی کیتروب اوچ آی مقداری بالالرینه شفاهی طریق ایله روسچه تعلیم قیلدرالر. چونکه سوداگیر بولاچق بالالرغه روسچەسز ممکن بولمایاچقدر.

مذکور قریەلرنڭ اهالیسی (٤٥٠) سنه مقدم شهر بلغار هلاك ایدلدکدن صوڭره بلغار طرفندن کوچوب کیلونی دعوا قیلالر. لسانلری گیرمان ومیشەر شیوەسینه یاقن بر ترکیدن عبارتدر.

بر مسافر.

باکوده نشر معارف.

باکو شهرنده نشر معارف جمعیتنڭ برنچی مجلسی اولوب اداره اعضالری وکاتبلر صایلانمش. اهل اسلام آراسنده نشر معارفنڭ کیرەکلگی حقنده بیك گوزل نطقلر سویلەمشلر.

گازیتەلرگه منکر مشهور ابوتراب حضرتده معارف کیرەکلگینه انکار قیلمامش.

بالعکس علوم ومعارف خصوصنده بیك گوزل سوزلر سویلەمش.

مجلسده حاضر اولان بایلردن برسی بو جمعیتکه بر کچکنه ملکینی (ایمینیه سینی) وقف ایتمش.

مرتضی مختارف اسملی کشی ایکی مڭ صوملق بر ییرینی وقف ایتمش. موسی نقییف اسملی اهل همت بو جمعیتکه سرمایه اولمق اوزره (٣٠٠٠) صوم آقچه ویرمش.

مشهور حاجی زین العابدین تقییف (١٠،٠٠٠) صوم ویرەچکی گمان قیلنادر.

بزنڭ قزان شهرنده‌ده دار المعلمین اوچون بر نیچه مڭ تیین آقچه جییلمش ایدی. هر مڭ تیین اون صوم بولادر. خدا برکت ویرسون.

بیك آزغنه غایب بولغان مال.

بحریه وزارتینڭ ملکنده ایکی میلیون یارم صوم قیمتنده «قوبان» اسملی بر پاراخود بار ایدی. بو پاراخودنی اقصای شرقده پاراخودلر یورتوچی بر شرکتکه، سکز یل اچنده تولەب بتورو شرطی ایله اوچ یوز آلتمش مڭ صومغه کوبدن توگل بر آی یارم مقداری بوندن مقدمده گنه صاتولمش ایدی.

صاتوب آلوچی کشیلر تیزگنه بو پاراخودنی اشکه کرتو اوچون حاضرلەنب کیلمشلر ایدی.

«قوبان»نڭ طوراتورغان شهری لیباڤاغه کیلوب پاراخودنڭ خواجەلری اوزلرینڭ داکومینتلرینی کورساتوب پاراخودنی تسلیم ایتووینی پورتنڭ ناچالنیگندن اوتنمشلر. ناچالنیکده پاراخودنی کورساتوب بونلرغه آلورغه امر ایتمش. فقط یاقندن رق کیلوب تفتیش ایتوب قاری باشلاغاچ پاراخودنڭ اورنندن قوزغالماسلق حالده سوتلگانلگی، تیزگنه اویوشدروب کیتو ممکن بولماغانلغی ظاهر بولمش. پاراخودنی اویوشدرر اوچون نی قدر همتلر صرف ایدلسەده همانده اورنندن قوزغالورلق درجەگه کیله آلمامش. چونکه پاراخودنڭ یورور اوچون ایڭ کیرکلی قسملریده ئلله قایده کیتوب یوغالوب بتکان ایمش. صوڭره پاراخودنڭ صاحبلری‌ده ملکلرینی قبول ایتودن دونمشلر.

خارجی خبرلر.

یاپونیه و آمیریکه.

یاپونیه ایله آمیریکه جمهوریتی آراسنده کالیفورنیەده یاپونیه اشچیلرینی اشدن منع وبالالرینی مکتبلرینه قبول ایتمەو خصوصنده بر نزاع چقمش ایدی.

یاپونیه بو خصوصده آمیریکه جمهوریتینڭ باش حکومتینه بیك قاتی اعتراض قیلدی. آمیریکه بوڭا قارشی بیك ملائم روشده جواب‌ده ویردی.

یاپونیەنڭ طلبلرینی عموما ادا ایدەچك اولدی. یاپونیەده راضی اولدی.

لکن کالیفورنیه حکومتی یاپونیەنڭ طلبلرینی هنوز ادا قیلمیدر.

آمیریکه جمهوریتینڭ باش حکومتی نی قدر تکلیف ایتسەده کالیفورنیه قبول ایتمی.

ولایت جمهوریتلرینڭ داخلی اشلرینه قاتشورغه باش حکومتنڭ حقی یوقدی.

ایمدی یاپونیه آمیریکەگه یازمش: «یاپونیەگه قیلغان وعدەڭنی کالیفورنیەده اجرا قیلدرورغه اوزڭنڭ کوچڭ یتمەسه،

جمعیت مکیه

٥٨ نچی نسخەدن مابعد

طبیعت بشرتی آدمنی طمع وحرص کبی یمان خلقلردن صاقلاو اوچوندر. اما بو ضعیفلکنڭ بنم فکرمچه برنچی سببی حکومت اسلامیەنڭ روش وصورتینڭ اوزگەرمکیدر. شویله‌که اسلام حکومتی خلفاء راشدین زماننده عامّی (دیموقراتلق) اصولنده ایدی. صوڭره اسلام اصولنده ایدی. صوڭره اسلام حکملرینه تطبیق (؟) ایدلوب ملکی اولدی.

ایڭ صوڭره حکومت مطلقه (مونارخیه) صورتینه کردی. بو اوزگەرونڭده، سیبیلی حکومت اسلامیەنی تأسیس ایتوچی صحابەلرنڭ فتوحات ایله اشتغالی وتورلی طرفلرغه طارالولری سببلی شریعت حکملری صاف وخالص وقتلرنده یازلمیچی صوڭره ضبط ایدلدکده علما آراسنده تورلی اختلافلر ظاهر اولوب کوڭللرنده اسلام دینی تمام اورناشوب یتمەگان آدملرنڭ مشرك ومجوسی وقتلرندەغی عملرینه موافق حرکت ایتولری یاتر.

سیاسی آدملر خصوصا یا ڭاولق اسلامنی قبول ایتوچیلری علما آراسنده ظاهر اولان اختلاف ومخالفتلرنی اوزلرینڭ استقلاللرینه وسیله ایتدیلر. شول سببدن اهل اسلام مذهب جهتندن بر برینه مخالف، سیاست جهتندن بر برینه دشمان اولان کوب طائفەلرگه آیرلدیلر. ایشته اسلام دینی اوز اهلینڭ تربیەسندن چقدی. مسلمانلر آراسنده دوستلق واتفاق بتدی. هر بر فرقه ایکنچی فرقەنڭ قانینه عاشق اولدی. مسلمانلرنڭ بو حالینی فرصت وغنیمت بلوب ییر ومالللرینه باشقەلر طمع قیلا باشلادی. خلاصه: اسلام مملکتی داخلی وخارجی بر محاربه میدانی اولدی، کیتدی. اوشبو محاربەلرنڭ دوامی سببلی سکزنچی هم توقزنچی عصرلرده اهل اسلامنڭ کوبسی اخلاق وصنعت جهتندن جندی (صوغشچی) بر قوم اولوب علم ومعرفت هنر وصنایعدن یراقلاشدیلر. صوڭره مسلمانلر آراسنده تدبیرلی حاکملر وغیرتلی عسکر باشلقلری بتووی سببلی خارجی محاربەلردەده فائدەلی نتیجەلر چقمی باشلادی‌ده مسلمانلر بالضرورة دفاعی صورتده اش قیلورغه مجبور اولدیلر. ایشته مسلمانلرنڭ عمومی روشده ضعیفلەنولرینه ایڭ الوغ سبب حکومت اسلامیەنڭ طرز وصورتینڭ اوزگەرووی سببلی آرالرنده دوستلق واتفاقنڭ بتوویدر.

تونسی ـ بزدن باشقه قوملرده مثلا گیرمانیه کبی حکومت مطلقه استبدادنده، مذهبی اختلافلرده، سیاسی فرقەلرگه بولنمکده، بر بری ایله دائمی محاربەلرده معیشت ایتدیلر. شویله ایسەده، آنلر بزنڭ کبی عمومی ضعیفلك حالینه دوچار اولمادیلر. شول سببدن بزنڭ بو حالگه توشومزگه مذکور شیلر سبب اولمیچی باشقه نرسه اولمق لازمدر.

بنم فکریمه کوره بو حالنڭ ایڭ الوغ سببی حاکم وتورەلرمزده لزومی صفة کبی تویلەنمش جهالت ونادانلقدر.

زیرا بونلرنڭ جهالتی شول درجەده‌رکه، حیوانات عجمده، بونلردن آلدارقدر.

بونلر نادانلقلری سببلی قیلغان اشلرندن خبرلری اولمادیغی حالده اوز قوللری ایله اوزلرینڭ یورطلرینی خراب ایتدیلر. ینه بونلردن بر فرقه واردرکه، آزماز علمگه مالك اولسەلرده، شول توبسز علملری سببلی آداشدیلر هم عموماً مسلمانلرنی آداشدردیلر. بو فرقەنڭ عادتی اوزلرینی مجبور ومغلوب کورسەتوب باشقەلردن شکایت ایتمك ویغلامقدر.

سیاسی اصلاحات ایله اشتغال ایتکان کبی کوریمەلر. حالبوکه اصلاح فلان دیگان سوزلری فقط تل اوچلرندەغنەدر. سوزلری ایسه، مسلمانلر آراسنده اولان حقیقی آدملرگه هر اشده قارشی طوروب دین ودنیالرینی افساد ایتمك، اوزلرینی هم عموماً اسلام عالمینی خوار وذلیل ایتمکدر. بو حال شویله بر قورقنچلی آوروردرکه، بونڭ شفاسینی طابوبیك مشکل اولاچقدر. زیرا بونڭ سببی تدبیرلك درکه، بونڭ ایله مبتلا آدم هیچ بر فاضلنڭ فضیلتینه اعتراف ایتمس. بو حال حاکم وتورەلرمزنی گنەده استیلا ایتمەدی بلکه آنلردن علماء وباشقه صنفلرغەده سرایت ایتدی.

رومی ـ بارعیبنی امیر وحاکملرمزگه گنه اسناد ایتمك اصلا معقول دگلدر. زیرا بونلرنڭ بو حاللر ایله منصف اولولرینه اصل مسلمانلرنڭ ضعیفلگی سبب اولدی. چونکه مسلمانلرغه ضعیفلك ایرشمەگان وقتده امیر وحاکملرمز هیچ بر اورنده نادانلردن نصب وتعیین اولنمازلر ایدی.

اما بنم ظنمه کوره بونڭ اصلی بزنڭ بو صوڭغی زمانلرده حقوق وحریتدن محروم اولمقمزدر. حریت ایسه هر بر آدمنڭ دین وملتکه فائدەلی سوز وفائدەلی اش قیلمقده کامل اختیارلی اولمقندن عبارتدر. آدم بالاسی اوچون حیات وترکلگندن صوڭ حریت قدر عزیز وحرمتلی هیچ بر نرسه یوقدر. حتی بعض وقت اولەدرکه، حریت اوچون طاتلی جانلر فدا ایدله، وعزیز ماللر تلف اولەدر. حریتنڭ بتووی ایله بارچه امیدلر یوغالا، نفسلر ترك حالنده اولك صورتینه کروب

کالیفورینیه‌نی بز اوزمز ادبکه کیترورمز» دیمش. آمیریکه‌گه قارشی سویله‌نگان بو سوز سیاست جهتنچه بیك الوغ سوزدر. بو سوزدن آمیریکه جمهوریتی هم مارله‌نه هم بیك قاوشیدر.

طرانسوال.

آفریکه‌ده آنگلیه حمایه‌سنده اولان طرانسوال آل مملکتنه آنگلیه کونستیتوتسیه نظامی اعلان قیلمش.

ملت مجلسلری (٦٩) کشیدن عبارت بولاچقدر. چلینلر بیش یلدن بیش یلغه یا گارتلاچقدر. آنگلیه تلی‌ده طرانسوال خلقینك اوز تلی ایله بر درجه‌ده رسمی حساب قیلناچقدر.

ترکیه.

ترکیه اوچون گیرمانیه‌نك کیل شهرنده اشله‌نمش صوغش کویمه‌سی (آثار توفیق) اسملی زرهلی (برونینوس) تمام اولوب استانبولغه یوللانمشدر.

بغداد تیمر یولندن (آدانه) شهرینه‌ده بر بوتاق چغارلورغه قرار ویرلمش. یکرمی قدر اینژینیر یولنك پلانلرینی حاضرله‌مکده‌درلر.

قتای.

قتایده افیون استعمالینی منع قیلو افیون صاتوچیلرنك کیفینی بوزمش. کوکنارخانه صاحبلری‌ده حکومتنك بو نظامندن نارازیدرلر. بو خصوصده بر فتنه چغوندن خوف قیلالر. افیونیلر عموما قورالانا باشلامشلر.

افیونیلرعموما قورقاقلققه اویره‌نه‌لر دیگان سوز مشهور. قتای افیونیلری نیچك باطرایالر ایکان؟ بوندن باشقه قتایده طایپینغ جمعیتینه اوخشاشلی یاشرن بر جمعیت سیاسیه پیدا اولمش. بوجمعیت خفیه‌گه عسکریلرده کوب قاتنشمشلر.

اوشبو فتنه‌اردن خوف ایتوب یاپونیه پکینده‌گی ایلچی خانه‌سینك صاقچیلریغی آرتدرمش، زاپاز قورالار یوللامش.

طایپینغ جمعیتی قتایده (صانفین) اسملی بوغدیخان زماننده (١٨٥٠) نچی یلده پیدا اولمش ایدی. بو جمعیت قتایده پادشاهلق قیلا طورغان مانجور نسلینی بتروب پادشاهنی اصل قتای نسلندن قیلمق اوچون اون سنه‌قدر حکومت ایله صوغش قیلمش ایدی.

آفریکه.

آفریکه‌نك کون طرفنده بورلر مملکتینك تون طرفنده‌غی گوتینتوت اسملی وحشی خلقلر گیرمانیه نصرفنده‌درلر. بو خلقلر بر نیچه یلدن بیرلی هر سنه گیرمانیه مأمورلرینه قارشی فتنه چغاردیلر. بو وقتقه قدر گیرمانیه بو فتنه‌نی بیك قاتی غیرت ایله باصوب کیلدی.

لکن بو یلغی فتنه بیك زور ایورغه اوخشیدر.

گیرمانیه حکومتی وحشیلرگه بیك آچولانمشدر. عسکریلر: «بر ایکی قبیله‌نی قتل عام قیلوب یاش قارت بالا چاغاسینی اولتروب بترسه‌ك‌ده بترورمز. گیرمانیه‌نك قوّتینی اثبات قیلمی قالمامز» دیلر ایمش.

عسکریلر بویله دعوا قیلسه‌لرده ملت مجلسی بو صوغش اوچون آرتق آقچه تعیین ایتمه‌دی. بارا طورغاچ بو گوتینتوتلر گیرمانیه باشینه بلا بولو احتماللری واردر. لکن بونلر بورلر کبی مدنیت ومعارفلی قوم توگلدر. نیچك بولسه‌ده، گیرمانیه بر زمان اطاعتکه کیترمی قالماس.

داخلی خبرلر

ترکستان ولایتی، کافکاز وزاکاسپی اسکی طرفلری، اورطا آزیا ولایتلری وسیبردن ماعدا هر بر گوبیرنالرده آلتنچی

فیورالده دوماغه اعضالر صایلاوغه پادشاه حضرتلری طرفندن حکومت سیناتیدن ٧ نچی دیکابرده فرمان عالی صادر اولمشدر.

•• آچلرغه یاردم اوچون بولغان صومادن صامار گوبیرناتوری شهری صاقلاوچی قازاقلرنك ایو جماعتلرینه بش یوز فرق دورت صوم آقچه بیرمشدر.

•• روس گازیته‌لرندن برسینك یازوینه قاراغانده پنزا اویازنده‌گی بلوخین نام قریه‌نی کازاچی آتریاد طالاب کشیلرده اوترمشلر.

•• کوروچان اویازنده ناواسیلوفکه نام قریه‌نك روسلری، ایسکیلک طرفداری بولورغه دیمه‌گانی اوچون اوزلرینك پوپلرینی طوتوب قیناشلر.

•• بو کونلرده پیتر بورغده‌غی بارچه زاوود خواجه‌لرینك جمعیتی اولمشدر.

اوشبو جمعیتلرنده اش اشله‌تورگه صوما بولماغانلق سببلی پتر بورغده بارچه زاوودلرنی اون بشنچی دیکابردن باشلاب بر آیغه قدر یابوب طورورغه قرار بیرمشلر.

بو اشدن بیگراك زور مقصودلری، کیرك بولغان وقتده اشچی خلقغه قارشی لا کاوت یاصاب اشنی طرقتانوب طورو ممکن بولوب بولماياچغینی تجربه ایتوب قاراو ایمش.

(«لا کاوت» دیوب اشچیلرنك اتفاق ایله اش طاشلاولرینه قارشی بایلار طرفندن اتفاق ایله اش طوقتاتوغه ایتوله‌در.)

•• کرانشتات کامیندانتینك فرمانی ایله بو کونلرده آننا میسوریوا اسملی بر خاتون کرانشتاتدن قوولمش. خاتوننك قوولورغه سبب بولغان گناهسی، «ایزگو قاندن» اوزینه تُلوش آلو نیتی ایله مشهور ایوان کرانشتانسکی‌نك قولینی بر نیچه مرتبه تشله‌رگه قصد قیلووی ایمش.

•• یالطه‌دن آدیسکه بارمقده اولان «ناوارا‌سیسکی» نام بر پاراخود واطلوب یارفرینه چغوب اوطرمش، اچنده‌گی یولچیلری قوتوله‌شلرا.

•• اوصورایسکی تیمر یولده خونخوزلر یولچی قیافتنده پویزدغه اوطروب یاروب یولچیلرنی طالاغانلقلرینی خابارووفسکیدن خبر بیره‌لر.

•• پاتومکین پاراخودنده فتنه چغاروبا چیت مملکتکه قاچقان ماتروصلردن اون بیش کشی روسیه‌گه قایتوب اوز اختیارلری ایله اوزلرینی صودقه طاپشرمشلر. ٥ نچی دیکابرده سیواستوپولده‌گی ڤایاننی صود بونلرنك اشلرینی قاراب برسینی دورت یلغه کاتورغه قالغانلرینی آلتی آیدن باشلاب ایکی یلغه قدر آریستانتسکی روطقه یابو ایله حکم ایتمشدر.

•• ٥ نچی دیکابرده کیچ آدیسده «ایمپراتور نیکالای II» پاراخودنده بر جهنم ماشینه‌سی شارطلاب پاراخودنك صو اچینه باطوب تورغان ماشینه قسمی تیشولوب صوگره باطا باشلامش. پاراخود باطا باشلاغانچی تیزگنه یاماب اولگورلمشدر.

•• پیتر بورغ پالیتسیه‌سی ساتسیال دیما کراتلرنك صوغشچی فرقه‌لرینی ازله‌و مقصدی ایله دورت یوز قرق یورطنی تنتومش هم صوگغی تیلیگراملرغه قاراغانده بو فرقه‌گه منسوب بر یوز سکسان قدر کشینی قولغه آلمشلر.

•• بو کونلرده مسکاونك زور تیاترینده «ژیزن زاساریا» اسملی اویون اوینالمش. اوینغه جیولغان «محب وطن» کشیلر بیك زور نمایشلر یاصاب اوزلری هر بریسی ملی روحده بولغان بانته‌لر طاغوب لوژالرنی ملی فلاکلر ولینته‌لر برله چوارلاب بتورمشلر. هم «گیمن» نام ملی موسیقه کویینی نیچه مرتبه قاط قاط اویناتمشلر.

شریعت وقانونلر اشلکدن چغادر. . .

اولگی مسلمانلرده حریت شول درجه‌ده ایدیکه، خلیفهٔ رسول اولان بیوك ذاتلرغه یا عمر! یا عثمان! دیه‌ندا ایدلوب قصورلرینی ایك توبه‌ن آدملر مجمع ناسده یوزلرینه ایته‌لر ایدی. بو کونده ایسه، آناسینك ایته‌گنده اولان صبی بالاسی قتل ایدله بیچاره آنا عزیز بالاسینك اولووی اوچون تیك طورمق وسکوتدن باشقه هیچ نرسه‌گه مالك دگلدر. هیچ بر حاجت وضرورت اولمادیغی حالده عسکر خدمتنده اولانلرمز جمعه وعید نمازلرندن محروم ایدله‌لر.

اوشبو حریتلرنك یوقلغی سببلی مسلمانلر اوز حیاتلرینی اوزلری آغولادیلر عصرلر اوتدی نیچه ونیچه بطنلر منقرض اولدی. مسلمانلر اوشبو اسیرلك بلاسندن قوتله آلمادیلر. امیدسزلك اشسزلك مسلمانلردن آیرلماس بر عادت حکمینه کردی.

خلاصه: حریتسزلگمز سببلی شول درجه‌گه ایرشدك که غیرت وحمیت طامرلرمزنی حرکتکه کیتره‌چك نرسه‌لرنك هر برینه نفرة ایته طورغان اولدق؛ حتی فائده‌لی کتابلرنی مطالعه ایتمس، گوزل نصیحتلرنی طکلاماس اولدق. زیرا بونلر بزنك یوغالتقان حریتمزنی ایسکه توشروب ارواحمزنی عذابلندره‌در.

اوشنداق مذکور حریتسزلگمز سببلی مسلمانلرنك حسلری ضعیفلندی، حقیقی مسلمانغه طبیعت منزلنده اولان غیرت حمیتلری بتدی. بر آدم طوروب‌ده، گوزل ترکلك اوچون لازم اولان شیلرنی بزگه بیان ایتسه آنلرنی قیلودن عاجزلگمز سببلی مذکور آدمنی آچولانا حتی ایك الوغ دشمان منزلنده دشمان کوره طورغان اولدق.

الحاصل بزنك حریتدن محروم اولماقمز ضعیفلگمزنك ایك الوغ سببیدر. . .

تبریزی — افندیلر، ذکر ایتدگگز سببلرنك هیچ بری جمیع مسلمانلرنی شامل دگلدر. حالبوکه، بو ضعیفلك همان آرتمقده، همیشه محکمله‌نمکده‌در. شونك اوچون بونك ایکنچی بر عام سببی اولمق لازمدر.

بزنك بو حالگه توشومز (بنم فکریمه کوره) فقط اوزمزدندر. چونکه بز مسلمانلر آدملرگه فائده‌لی ایزگو بر امت اولوب خلق ایتلدك. بزنك سلفلرمز اولان عصر سعادت مسلمانلری یالغز برالله‌غه عبادت قیلوب جناب حقغه اطاعت ایتکان آدملرگه گنه اطاعت ایدرلر ایدی. بر برینی معروف ومشروع اولان نرسه‌لر ایله بویوروب منکر وممنوع اولان شیلردن نهی قیلورلر ایدی. هر اشلری اوز آرالرنده مشاوره ایله حل قیلنور، توزه‌لور ایدی. هر بری ایکنچیلرینك سعادت وایزگولگینه یاردم ایدوب گناه وبوزقلغینه سبب اولمقدن غایت درجه صاقلانورلر ایدی.

بز ایسه‌ك بونلرنك هر برینی اونوتدق ترك ایتدك. اوشبوانلردن ایك مشکلی کبی کورنگانی نهی عن المنکردر.

حالبوکه اسلام شریعتنده منکرنی وممنوع اولان شیلرنی بترو اوچون اوچ تورلی یول کورسه‌تلمشدرکه قدرتی یتکانده فعلی ایله، بوگا قدرتی یتمه‌سه سوزی ایله، بوگاده اقتداری اولماسه کوگلی ایله‌در.

بو اوچنچی مرتبه‌سی ایسه، خائن وفاسق اولان آدمدن یوز چویرمك، الله رضالغی اوچون آنی کوگلدن دشمان کورمکدن عبارتدر. بونك علامتی‌ده فاسق آدملرنك معامله‌سندن اجتناب ایتمکدر.

بو واجبنی ادا ایتمك فاسق آدملی فسقندن بیزدررگه کافیدر. هم بونی ادا قیلودن هیچ بر دیانتلی مسلماننك عاجز بولو احتمالی یوقدر. اوشبو واجبلرنی ترك قیلولری سببلی مسلمانلرده امیر وتوره‌لرگه هم نفس آرزولرینه اطاعت، اوز اختیارلری ایله گناهکار وفاسقلرغه بوی صونو وبر برینی آلداشو عادت حکمینه کردی.

ایشته بزنك عمومی ضعیفلگمزنك ایك برنچی سببی اوزمزنك حسن حالمزگه سبب اولان واجبات دینیه‌مزنی ادا قیلوده مساهله‌مزدر.

مرشد فاسی — سلفلر زماننده اسلام شریعتی غایت صاف وخالص ایدی. معروف ومنهی اولان حکملر هرکگه معلوم ایدی. شول سببلی امر بالمعروف نهی عن المنکر هر بر مسلماننك اقتدارنده اولان عمومی وظیفه ایدی. مسلمانلرنك معیشتلری‌ده غایت ساده وتکلفسز ایدی. اما بو گوزل حاللر مسلمانلر آراسنده کوب دوام ایتمه‌دی. مسلمانلر ایران وروم دولتلری ایله محاربه ایدوب هر ایکیسینی یکدیلر. بارچه ماللرینی غنیمت روشنده آلوب بایدیلرده طبیعی اوله‌رق معیشتلری تکلف یولینه قویلدی.

خدا رضالقی اوچون قیلنه طورغان احتساب(*) کسب اورنینه استعمال ایدله باشلادی. خصوصا مسلمانلر آراسینه اوزلرینه نفاقنی عادت ایتکان آدملر قاتشوب بار همتلرینی مال جیوغه واول زمانده بونك ایك سببی اولان عسکرلکگه حصر ایتدیلر.

اوشبو سببلردن طبیعی اوله‌رق مسلمانلر آراسنده حقیقی احتساب هم امر بالمعروف نهی عن المنکر بتدی. (جیمنون)

آخری وار

*) ضبطیه خدمتی یاکه پالیسه خدمتی.

●● تیلیگرامله‌رده داخلیه وزیری یاۋروپا روسیه‌سنده ولایتلرنڭ گوبیرناتورلرینه یوللامش تیلیگرامنده: «یر خواجه‌لرینڭ هم ۋولوست وکیللرینڭ دوماغه صایلاوچی حقندغی جیینلری ممکن اولدقچه ولایتنڭ هر اویه‌زنده برکونگه تعیین قیلنسون، نیچك اولسه‌ده (١٢) نچی غینواردن صوڭغه قالماسون» دیبوب یازلمش ایدی. تیلیگرام (١٢) صفرنی خطا نشر قیلمش. صوڭره تصحیح قیلندی.

«(١٢) نچی غینواردن صوڭغه قالماسون» دیگاندن «(٢) نچی غینواردن صوڭغه قالماسون» دیگان سوز مراد ایکان.

بویله اولدقده ۋولوستنی اسخودلرده هر ۋولوست اوچون ایکیشر وکیل صایلاو دیکابر آخرنده بولمق کیره‌ك.

●● بر یلغه قدر چیت مملکتدن پوشلینا تولمه‌ینچه نیفته کرتو حقنده سودا وصناعت وزارتی طرفندن وزیرلرنڭ مشاوره مجلسینه تقدیم ایدلمش لایحه، وزیرلرنڭ برنچی دیکابرده‌گی مذاکره مجلسلرنده معقول کورلمشدر.

●● بخارا امیرینڭ شرفینه ٧ نچی دیکابرده پتربورغده پرینس آلدینبورغسکی‌نڭ خانه‌سنده ضیافت بیرلمشدر.

●● پتربورغدن خبر بیرولرینه قاراغانده آچلق سببلی بولا طورغان آورولر اوفا، صاراتوف، نیژنی، قزان، خارکوف هم یلیزاۋیتاپول گوبیرنالرنده‌غنه‌در. بونلردن‌ده کوبره‌گی اوفا گوبیرناسنده‌غی آوللرده کورنمکده‌در. بو گوبیرناده‌غی یکرمی دورت آولده بر هفته اچنده (٢١٦) کشی تیر خسته‌سی (تیف) ایله واون بر آولده (٢٤) کشی تسینگه آورووی (زه‌نگل ایله) مبتلا اولمشلر.

مذکور گوبیرنالرنڭ بوندن باشقه‌سنده بوندی واقعه‌لر هفته‌سینه اوندن آرتمیدر. آچلق بولغان گوبیرنالرنڭ بونلردن قالغان یکرمی ایکیسنده هیچ بر بوندای آورولو یوقدر.

●● روسیه‌ده اوکته‌بر آینده سکز میلیون آلتی یوز اوتوز توقز مڭ آلتی یوز یتمش دورت چیله‌ك آراقی صاتلمشدر.

(اوزغان یلغیغه نسبتاً بر میلیون ایکی یوز یکرمی آلتی مڭ دورت یوز آلتی چیله‌ك آرتق) بوندن خزینه‌گه ایللی میلیون اوچ یوز قرق یدی مڭ دورت یوز یتمش ایکی صوم فائده حاصل اولمشدر.

(بوده اوزغان یلغیدن آلتی میلیون بر یوز ایللی اوچ مڭ آلتی یوز قرق صوم آرتقدر.)

روس خلقی.

خاص روس پارتیه‌لرینڭ باشرن باشلغی وتقویه قیلوچیسی بعضلر طرفندن کرانشتاتن مشهور (یوحنا) اسملی پوپ دیب گمان قیلنمقده ایدی.

حاضرده آڭلاشلدیغینه کوره مذکور نادان پارتیه‌لرنڭ رئیسی ۋوستورگوف اسملی ایکنچی بر پوپ ایمش.

اطراف خبرلری

دوما یاقنلاشقانلق سببلی چیسطای: بلده‌سنده‌ده حرکتلر کورینه باشلامشدر. مذکور بلده‌ده‌گی «تارغاۋا پرامیشلیننوی» پارتیه ایله «١٧ نچی اوکته‌بر پارتیه»لری برگه برله‌شوب اوز طرفلرینه خلقنی قاراتورغه دیه‌ر اوچون مخصوص بر کامیتیت یاصاب، چیسطاینڭ مشهور چایچیلرندن مالانچیيف اسملی کوپیستنی مذکور کامیتیتکه رئیس وایگون برله سودا قیلوچی شاشین اسملی کشینڭ پریکازچیگی میلنیکف اسملی روسنی آکار معین ایتمشلر. اوزغان یلغی صایلاو وقتلرنده آیروم یوروب بیك مغلوب بولغانلقلرندن بویلغی صایلاو وقتلرنده بیك اجتهاد ایتمکچی بولالر. شولایده بولسه بونلرغه ایه‌رلك کشیلر کوب کورنمیدر. روسلرنکده اکثری بونلرغه محبتلرینی باغلامیلر. مسلمانلر ایسه «اتفاق مسلمین» طرفداری بولغانلقلری اوچون مسلماندن اعضا صایلاتو ممکن بولماغان تقدیرده‌ده «حریت خلق» پارتیاسندنده اوڭ طرفده بولغان کشینی صایلامایه‌چقلر.

سیۋیل اویه‌زی چواشلری آراسنده فتنه.

سیۋیل بلده‌سندن بیش چاقروم یرده‌گی کوشار آولینڭ چواشلری اوزلرینڭ «ماگاچی» لرنده‌گی آشلقلرینی آلوب آول خلقینه تقسیم ایدرگه مأمورلردن بر نیچه مرتبه صوراسه‌لرده مأمورلر رخصت بیرمه‌مشلر. شونلقدن چواشلر اوز آرا جیون یاصاب رخصت‌سز نیسزگنه اوزلرینڭ آشلقلرینی مخازیندن آلورغه قرار قیلمشلر.

بونلرنڭ بوقرارلرینی ایشوتکاچ سیۋیلسکی ایسپراونیگی اگرده اوز اختیارلری برله‌گنه آلسالر همه‌سینگده صودقه بیریله‌چکلرینی بلدرر اوچون کوشار آولینه ایکی استراژنیك‌نی ییبه‌رمش.

استراژنیكلر کوشار آولینه کیلوب ایسپراونیکنڭ سوزینی سویله‌ب چواشلرنی قامچی برله طاراتورغه طوتونمشلر. چواشلر استراژنیكلرنڭ بواشلرینه چدی آلماینچه استراژنیكلرنڭ برسینی آطندن توشوروب ملطق، قلچ وپاترونلرینی آلوب اوزینی سیۋیلگه قایتاروب یبارمشلر. ایکنچی استراژنیكده بونی کوروب تیزگنه سیۋیل طرفینه یونالمش ویولده‌پاترونلرینی یوغالتوب سیۋیلگه قایتوب کرمش.

ایکنچی کون ایسپراۋنیك اوزینڭ کامانداسی تحتنده قرق بیش استراژنیك، زیمسکی ناچالنیك هم بر نادزیراتیل ایله کوشار آولینه کیلمش.

آولغه کیلوب کرگان وقتلرنده بر دورت یوز قدر چواشنڭ سه‌نه‌ك وبالطه‌لر ایله قوراللانوب طورغانلرینی کوروب بر آز قاوشاب کیتسه‌لرده صوڭندن ایسپراۋنیك چواشلرغه طارالورغه امر ایتمش. چواشلر ایسه طارالوب کیتو اورنینه بالعکس هر طرفدن چولغاب آلوب «اورا» قچقروب استراژنیكلرگه حمله قیلا باشلامشلر. بونی کوروب استراژنیكلر آرطقه‌تابا چیگونه‌باشلامشلر. صوڭره آرتلرنده بیك بیوك بریار بارلغینی کوروب «هلاك بولامز!» دیب قچقرغاچ ایسپراۋنیك چواشلر اوستینه زالپا برله آطارغه امر ایتمش.

بر مرتبه زالپا بیرو ایله برنی قدر کشینڭ آیاق آستینه یغولغانینی کوروب چواشلر قاچارغه باشلامشلر. استراژنیكلرده اوزلرینڭ غالب بولغانلقلرینی کوروب ینه بر نیچه مرتبه چواشلر اوستینه زالپ یبه‌رمشلر.

شول وقتده بر یاش چواش سه‌نه‌ك برله قادارغه دیب زیمسکی ناچالنیککه جمله قیلسه‌ده‌اول قاداب اولگورگانچی نادزیراتیل چواشنڭ اوزینی ریۋالۋیر برله آطوب اوترمش.

بو واقعه‌ده باریسی سکز کشی اولمش توقز کشی جراحتله‌نمشدر واون آلتی کشی شول وقتدوق توقیف ایدلوب زندانغه کوندرلمشدر. (ك. ۋ.)

قزان گوبیرناسنده دوماغه صایلاو.

اوشبو کونلرده لایش اویازنده بیرستیل اسملی زیمسکی ناچالنیك‌نڭ نظارتنده‌گی اوچاستکه‌ده استاناوای پریستف ودورت استراژنیك حضورنده آول اصحودندن ۋیبورشچیكلر صایلار اوچون وکیللر انتخاب ایدلمشدر.

داخلیه وزیری طرفندن کیلگان تیلیگرامغه قاراغانده آول اصحودلرنده وکیللر صایلاو ٢ نچی غنواردن مقدم بولماسقه تیوشلگی کورینه‌در.

بو زیمسکی ناچالنیك داخلیه وزیرینڭ اعلان ایتکان وقتندن بر آی مقدم صایلاولر یاصارغه نیندای دلیللر طابقانی هیچ معلوم توگلدر.

قزان خبرلری

کیچه قزانده‌غی ایزبیراتیللرنڭ اسملری اعلان ایدله باشلامشدر

●● سابق دوما اعضاسندن گیراسیموف اسملی کشی مملکت زاکونلرینه مخالف کاغزلر طاراتو ایله متهم اولوب ٨ نچی دیکابرده صودیبنی پالاتا محکمه‌سنده قارالاچق ایدی. شول تعیین ایدلگان کونده بو کشی‌نڭ اشی مذکور محکمه‌ده قارالوب گیراسیموفنڭ عیبسزلگینه قرار بیرلدی.

●● قزان گوبیرناتوری گارادسکی گالاۋادن ایزبیراتیللرنڭ اسملری قای کون اعلان ایدیله‌چکینی هم قای کونده ۋیبورشچیك صایلاو ممکن بولاچغینی صورامش. گارادسکی گالاۋا گوبیرناتورنڭ بوسوآلینه قارشی، اگرده گوبیرنسکی مطبعه‌سینڭ ایتوونچه ایزبیراتیللرنڭ فهرستی ٩ نچی دیکابرده اعلان ایدلوب اولگورسه، مرخصلر (اوپولنامو چننیلر) نڭ صایلاولری ٢٠ نچی غنوارسز ممکن بولمایاچق. آنلرنڭ شول وقته صایلاولری بولغاندن صوڭ شکایت اوچون تعیین ایدلگان وقت اوزغاچ یعنی فیۋرال آیینڭ باشلرنده دوماغه اعضا صایلاو ممکن بولاچقدر دیوب جواب بیرمش

●● قزانده تعلیم اورنلرینی تفتیش ایدر اوچون بوکونلرده پتربورغده معارف وزارتی‌نڭ مشاوره مجلسنده اعضا، کنه‌زچیگودایف نامنده بر مفتش (ریۋیزور) کلمشدر. حاضرده گیمنازیه‌لرنی تفتیش ایتمکده‌در. مدرسه‌لرگه‌ده کوز صالمقلغی احتمال ایدله‌در.

●● اوچنچی کون ایرته برله ساعت بیشلرده ایوینه قایتوب باروچی بر ایزۋزچیك (لیخاچ) که صوکوننده اوچ کشی چغوب یه‌مشکنی یاقاسندن طوتوب آطندن سویروب توشرمکچی بولسه‌لرده یه‌مشك تیزگنه سیزنوب آطینی قامچیلاب قوتولمش. هجوم ایتوچیلر آطنی آلوب کیتوگه مقتدر اولمامشلر. قوللرنده باری یامشکنڭ قی یرطلوب چقغان چیکمان یاقاسیغنه قالمش.

,,قزان ولایتنده‌گی آچ ومحتاج مسلمانلرغه یاردم کامیتیتی،، طرفندن رسمی اعلان.

بو سنه قزان ولایتنده ایگونلر برده بولماغانلقدن کوب اویازلرده آچلق باش کوتاردی. آچلقنڭ‌ده ایڭ قوّتلیسی: تتوش، زویه، قزان وغیری مسلمان آوللری کوبره‌ك بولغان اویازلرده‌در.

حکومت وجمعیتلر طرفندن ایتولگان یاردملر بیك آز ویتوشمایدر. بو سببلی آوللرده‌غی محتاج مسلمان قرداشلرمز آچلقدن غایت زحمت چیکمکده‌درلر. کوب آوللرده آلابوطه وایمن آکله‌لرینی اون ایتوب آشی باشلاغانلقلری، حتی آچلقدن آورو بولوب بعض بیچاره قرداشلرمزنڭ خصوصاً بالالرنڭ اوله باشلاغانلقلری ایشتلوب تورادر.

بناءً علیه بو آچ یالانغاچ مسلمان قرداشلرمزگه ممکن قدر یاردم ایتو اوچون ١١ نچی نویابرده‌قزانده جمعیت بولدی. جمعیت‌ده (١٤) اعضادن مرکب بر کامیتیت صایلاندی. کامیتیت دخی اوزینڭ ١ نچی و ٢ نچی اولتورشلارنده اوز آرالارندن رئیسلککه ملا عبد الله آپانایینی، خزینه‌چیلککه صادق موسیننی، معاونلككه امین مصطفیننی، کاتبلككه ادریس حمیدینی هم اویازلرگه چغوب یورورگه اعضالر تعیین ایلادی.

هم تیزدن اشکه باشلار اوچون کامیتیتنی حاضرده موجود بولغان (ۋولنی ایکانومیچسکی اوبشیستۋا) نڭ آیوروم بر (مسلمان شعبه‌سی) اسمنده یورتوره، وحاضردن اعانه جییا باشلارغه، وبو اعانه‌لر برلن محتاج مسلمان آوللرینه آشخانه‌لر آچوب آچ مسلمان قرداشلرمزنی آشاتورغه قرار بیردی.

لکن بردن: آچلق بیك قوّتلی، ایکنچیدن: کیله‌چك سنه ایگونلر یتوشکانچه‌گه قدر وقت بیك اوزاق بولغانغه کوره کوب یاردملرگه محتاج بولاچقدر.

شول سببدن مسلمانلرنڭ بو خیر اشکه قوشولماقلرینی وبیچاره آچ یالانغاچ مسلمان قرداشلرمزگه مرحمت ایتوب ممکن قدر اعانه ایتمه‌کلرینی شول آچ مسلمان قرداشلرمزنڭ حرمتینه رجا ایده‌در.

بو خصوصده معلومات آلمق تلاگانلر: کامیتیت‌نڭ رئیسینه، واعانه بیروچیلر خزینه‌دارینه مراجعت ایتملی‌در.

رئیس‌نڭ آدریسی: **Казань Муллѣ Апанаеву**

خزینه‌دارنڭ آدریسی: **Казань Садыку Мусину**

کامیتیت‌نڭ اداره‌سی: سرای مسافرخانه‌سنده ٩ نچی نومره‌ده‌در.

جمعه‌دن غیری هر کون ایرته ١١ دن ١٢ گه قدر کیچ ٤ دن ٥ گه قدر آچقدر.

کامیتیت رئیسی ملا عبدالله آپانای.

Типографія И. Н. Харитонова. Казань. Редакторъ-Издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ.